

کتاب تازه جان گریشام در راه است

جان گریشام، نویسنده سرشناس آثار جنایی آمریکایی کتاب جدیدش را با عنوان «جزیره کامینو» به‌زودی منتشر می‌کند. این کتاب که از سوی انتشارات «هودراند ساوتون» منتشر می‌شود «جزیره کامینو» نام دارد و تحقیقی درباره‌دست‌نویس‌های نادر و به‌سرقت‌رفته‌از اسکاوت‌فیتزجرالد نویسنده‌مشهور آمریکایی را به‌عنوان موضوع خود انتخاب کرده‌است.

یادداشت

نگاهی به رمان «جرم زمانه‌ساز» نوشته آرش آذریناه

تنهایی انسان مدرن

محمد اسماعیل حاجی‌علیان
«جرم زمانه‌ساز» نوشته آرش آذریناه رمان واقع‌گرای اجتماعی است که در ۶ بخش و با دو راوی روایت می‌شود. رمان حال و هوای اوایل انقلاب را با زندگی محوری جلال و شوکت روایت می‌کند. در میانه پاره‌های داستانی دیگر شخصیت‌ها؛ رضا، سیامک، بهنام، محمودزاده، پسرخاله نظامی شوکت و... قصه را رنگ و لعاب می‌دهد و به پیش می‌برد. دومین رمان منتشرشده آرش آذریناه در نشر چشمه، اثری درباره رفاقت‌ها و عشق نسل انقلابی و آرمان‌خواه و زندگی کنونی آنان است. دانشگاه، قطار و قهوه‌خانه‌ای با باغ‌افرا در حیاتش، پیونددهنده‌شخصیت‌ها و محل‌تبلور شخصیت‌آنان، بحث و جدل‌هایشان و تجلی‌گاه عشق، به‌عنوان محوری‌ترین مکان‌های رمان هستند. «جرم زمانه‌ساز»، فارغ از هر چیزی زمانی است با نثر سالم و دلنشین که نشان از دانش ادبی نویسنده‌اش دارد. رمان درباره‌فعالیت‌های دانشجویان دانشگاه تهران رشته حقوق است که به گرایش‌های حزبی علاقه‌مندند و درگیر آن هستند. از زمان حال (حوالی سال ۹۰) و بعد از چندین سال از اتفاق انقلاب فرهنگی و تعطیلی دانشگاه‌ها، در کافای که با‌توقن آن روزگاران بوده، با نوسن‌تالژی قهوه تلخ شروع می‌شود و به دیدار اتفاقی دو شخصیت اصلی قصه می‌انجامد. این دیدار مخاطب را به گذشته‌ها و حال و هوای سال‌های ۵۸ تا ۶۰ می‌برد. عشق کلید باز شدن زندگی شخصیت‌هاست؛ عشقی که از لحاظ سازمانی نفی شده. بعدها معلوم می‌شود در فضای خانوادگی هم این عشق دچار مشکل است تا اینکه حتی در برهه‌ای از زمان، دو دل‌داده هم به این اتفاق نظر می‌رسند که عشق را قربانی کنند؛ یعنی حتی دو طرف هم عشق را سر می‌برند. رمان «جرم زمانه‌ساز»، شروع خوبی دارد و مخاطب را جذب می‌کند، اما در میانه از تب و تاب می‌افتد و درنهایت در فصل پنج به تکرار می‌رسد. نگاه آذریناه در ابتدای رمان، مینی‌مالیستی و تلاش برای ایجاد داستان موقعیت است، ولی در فصل‌های آخر با تکرار قصه از زبان زن قصه از این گزیده‌گویی دور شده و به کلی گویی و تکرار دانسته‌های مخاطب از زاویه دیدم‌دمی‌رسد. از آنجا که زمان حال قصه دیگر آن کشش اولیه را ندارد، ملال‌آور می‌شود. نثر تا پایان همچنان

نقطه اتکای اثر است، هرچند عمل داستانی افک کرده باشد. «جرم زمانه‌ساز» تا آخر قصه همان عشق جوانی می‌ماند و کشمکش را از فرد با فرد به‌ساحت جامعه نمی‌کشد. به نظر می‌رسد آذریناه در این اثر به مستندنگاری زندگی یکی از شخصیت‌های آن دوره پرداخته و برای احترامی که به شخصیت قائل بوده، از پرواز خیالش و درگروگن کردن زندگی شخصیت دست شسته است. از لحاظ ساختاری به علت نپرداختن به وجوه مختلف زندگی شخصیت‌های اصلی و تنها قرائت عمل شخصیت در موعد زمانی مورد نظر قصه، ناگفته‌هایی را برای مخاطب به همراه دارد. تغییر ناگراآمد زاویه دید در فصل‌های پایانی و روایت گنگ از درگیری‌ها و عقاید حزبی گروه چریکی مورد نظر، ابهامات روایت‌شناسی را بیشتر مشهود می‌کند. نبود ماجرای جذاب در حال قصه وداشتن فلاش بک‌ها (بازگشت به گذشته) جذاب باعث می‌شود رمان در گذشته بماند و اثر را از شاهکار شدن دور کرده‌است. چنین دیدگری که به ذهن نگارنده متبادر می‌شود این است که نویسنده از استراتژی نگارش داستان کوتاه برای نگارش رمان بهره برده و نتوانسته است جهان داستانی‌اش را واضح و روشن عیان کند. اینکه اتفاق بیشتر از منطق پیگیری شخصیت‌ها در کار قصه راهگشاست، نکته مثبتی برای پردازش شخصیت‌ها نیست. اتفاقی دیدن شخصیت‌ها منطبق قصه را دچار خلل کرده‌است. در بخش‌هایی از اثر ذهن نگارنده می‌رفت دنبال شخصیت رمان «کولی کنار آتش» منبزو روانی‌پور. روزهایی که هم‌زمان این دوره و در تحولات تهران، شخصیت سردرگمی داشت که شخصیت‌اهواری رمان «جرم زمانه‌ساز» آرش آذریناه هم دارد. شوکت حیران است و شاید هم حیرانی در جلال آن عاشقانه را پدید آورده است. شیطنتی که روز به‌روز با حوادث روزگار به حیرانی و بعد به تلخی و سپس به عقل محض و باز دوباره به جنون و حیرانی می‌رسد. شوکت از نگاه روایتی جلال زیباتر و دل‌ربا‌تر از هنگامی است که از خودش روایت می‌کند. شوکت زن ایرانی است، به‌وضوح تاریخی و تنها نقطه پیوند با جامعه است. نکته مبهم دیگر برایم به نقطه قوت اثر یعنی نثر برمی‌گردد. راوی با این زبان غنی و سالم و واژگان سلیس و ناب به نظر نمی‌تواند بر پیکره دانشجوی رشته حقوقی که بعد سر از صنعت در می‌آورد بنشینند یا به پیکره دختری که تسلیم زندگی با پسرخاله نظامی‌اش می‌شود- زندگی معمولش را به هم می‌ریزد و خودش را از قید و بند آزاد می‌کند و منطقی می‌اندیشد- بنشیند. هیچ کدام شان زمینه بیان این نثر زیبا را ندارند و به نوعی برایشان خیلی آرمانی است، مگر اینکه حضور نویسنده را در شکل‌گیری این جهان داستانی به کمک باور و قبول کنیم. به‌عنوان امری فاصله‌گذار و پدیده‌ای ابزورد. تنهایی انسان مدرن در این رمان چون سایر رمان‌های مدرن مشهود است. با همه این تفاسیر قلم آذریناه، قلم یخته‌ای است و اگر این ملاحظات را جدی می‌گرفت، اثری ماندگار می‌آفرید.

یادداشت، اخبار و گزارش‌هایی از ادب و هنر

قطعه «کافه پاییز»

بابک جهانبخش منتشر شد

بابک جهانبخش، قطعه «کافه پاییز» را به‌عنوان یکی از آخرین فعالیت‌های موسیقایی خود در سال ۹۵ به‌صورت تک‌آهنگ منتشر کرد. «اینا یعنی عشق»، «خواب» و «به‌ساعت فکر راحت»، تک‌آهنگ‌های منتشر شده جهانبخش هستند. او قرار بود پایان سال ۹۵ در اهواز کنسرتی را به روی صحنه برود که با صلاحدید مسئولان خوزستان این اجرا به زمان دیگری موکول شده‌است.

صالحی امیری در واکنش به

اعتراض امام‌جمعه تنکابن به برگزاری کنسرت در مازندران:

معیار موسیقی مجاز «شرع» و «قانون» است

نخستین چالش سیدرضا

صالحی امیری، دومین وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در

حوزه موسیقی دیروز یکشنبه ۲۴ بهمن ماه از فرودگاه نوشهر کلید خورد. اگر تنش‌های حوزه موسیقی در دوره علی جنتی با لغو کنسرت‌ها در استان خراسان رضوی از سوی استانداری و اعتراض علما به برگزاری کنسرت در قم منجر به استعفای وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی دولت یازدهم شد، این بار برنامه‌ریزی برای برگزاری کنسرت در ایام نوروز در شمال کشور با اعتراض امام‌جمعه

تنکابن روبه‌رو شد و نخستین چالش در این‌باره رقم خورد. در جلسه شورای اداری مازندران که دیروز ۲۴ بهمن در سالن اجتماعات فرودگاه نوشهر برگزار شد، امام‌جمعه تنکابن خواستار جلوگیری از رونم‌برگزاری کنسرت‌های مختلط در غرب استان مازندران شد. صالحی امیری در ابتدا خطاب به عبدالعلی پوراکی‌ر گفت: «ما از لفظ «کنسرت»، دیگر استفاده نمی‌کنیم و به جای آن «اجرای مسکنه‌ای» می‌گوییم.»

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در ادامه در دفاع از سیاست‌های وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، موسیقی را بخشی از فرهنگ، هنر و تمدن ایران دانست و گفت: «بخشی از مصرف فرهنگی جامعه ایرانی در ادوار تاریخی گذشته تا امروز موسیقی بوده‌است، موسیقی آیینی، سنتی، مقامی و قومی همه از اجزای موسیقی هستند، آنچه ما در تعزیه می‌بینیم، موسیقی آیینی و در بیان اشعار مولانا نیز از موسیقی سنتی استفاده می‌شود. موسیقی بخش‌هایی از آواها و نواهای یک سرزمین است که مردم آن سرزمین دردها، غم‌ها و شادی‌هایشان را در قالب ابیات آن موسیقی، آواها و نواها به جامعه منتقل می‌کنند.»

«معیار موسیقی «شرع» و «قانون» است

عضو کابینه دولت یازدهم در واکنش به انتقادها از برنامه‌های موسیقی، در تبیین سیاست‌های این وزارتخانه گفت: «موسیقی در ایران دارای مرز است و مرز موسیقی «شرع» و «قانون» است و شرع هم فتوای رهبر معظم انقلاب است و هیچ‌کس نباید خود اجتهاد کند. وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی خود را مکلف می‌داند، در چارچوب فتوا و گفت‌وگو مقام معظم رهبری فعالیت‌ها، برنامه ریزی‌ها و سیاست‌های خود را سر و سامان دهد.»

بعد از گفتن این سخنان بود که عبدالعلی پوراکی‌ر امام‌جمعه تنکابن به نشانه اعتراض بلند شد و سخنانی را بیان کرد که وزیر فرهنگ در پاسخ به او گفت: «شما جوان هستید. شما صحبت کردید من ادب را رعایت کردم، گوش کردم، ادب اقتضا می‌کند شما هم گوش کنید.» صالحی امیری خطاب به منتقدان سیاست‌های فرهنگی دولت گفت: «۵۳ درصد تولید، توزیع و مصرف موسیقی در ایران به صداسوسما، ۲۵ درصد موسسات مجاز و ۲۱ درصد مصرف موسیقی از طریق داندل‌وز سایت‌ها و شبکه‌های اجتماعی و تنها کمتر از یک درصد موسیقی در ایران اجرای زنده است.» «ایرنا» گزارش داده‌است که سخنان وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، بار دیگر مورد اعتراض امام‌جمعه تنکابن قرار گرفت و جلسه را ترک کرد. صالحی امیری خطاب به جمع گفت: «... اگر اخلاق که مبنای عمل ماست وجود داشت، ایشان باید می‌نستند و گوش می‌کردند. بفرامایید، خداحافظ، همین کار شما خلاف شرع

امام‌جمعه تنکابن دلایل ترک جلسه شورای اداری استان مازندران را تشریح کرد

برگزاری کنسرت‌های مختلط مورد نقد جدی ماست

امام‌جمعه تنکابن دی‌روز پس از رسانه‌ای شدن حاشیه‌های شورای اداری مازندران در نوشهر در گفت‌وگو با «فارس»، برخورد وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی را دلیل ترک جلسه اعلام کرد. عبدالعلی پوراکی‌ر با تاکید بر این‌نکته که به‌برگزاری کنسرت‌های مختلط نقد جدی دارد، این کنسرت‌ها را ایجادکننده مشکلات اخلاقی برای جوانان دانست و گفت: «آیا برایای کنسرت‌های مختلط زن و مرد در جامعه اسلامی با فرهنگ جامعه‌ما سازگار است؟ مشکلی با موسیقی نداریم. برگزاری کنسرت‌های مختلط مورد نقد جدی ماست. فقط برای ایام عید نوروز ۱۷ کنسرت و در هر کنسرتی برای دو هزار نفر جمعیت به صورت مختلط برنامه‌ریزی شده‌است.» او سپس گفت: «وزیر با این پاسخ که ما تابع مراجع تقلید و فتوای آیت‌عظام هستیم، در مقام پاسخگویی برآسد درم‌اعلام کردم فتوای مقام معظم رهبری و مراجع عظام در بحث موسیقی، بحث جدایی است، همه مراجع اختلاف زن و مرد را جایز نمی‌دانند. وزیر نسبت به پاسخ‌بنده واکنش تندی نشان داد و با بیان جمله «ساکت باشید» سعی داشت صحبت‌بنده را قطع کند و من هم در پاسخ وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی اعلام کردم که باید از مسائل شرعی دفاع کنم. بنده از صندلی به قصد اعتراض بلند شده و وزیر فرهنگ و ارشاد به من اعلام کرد که شما این اقدام را برای کسب وجهت‌خودتان انجام می‌دهید.»

یادداشت، اخبار و گزارش‌هایی از ادب و هنر

چه کسانی در مراسم اسکار

موسیقی اجرایی کنند

لین-مانوئل میراندا، استینگ و جاستین تیمبرلیک از جمله خوانندگانی هستند که در مراسم اسکار به اجرای برنامه می‌پردازند. جان لیچند برنده اسکار ۲۰۱۴ نیز در هشتاد و نهمین دوره مراسم اسکار دو ترانه نامزد اسکار از فیلم «لالاند» را می‌خواند. این دو ترانه در فیلم توسط اما استون و رایان گاسلینگ اجرا شده‌اند.

کروه ادب و هنر «دیدار» مجالی است برای

به تماشا نشستن کارهای جدید اردشیر رستمی که این روزها از دیوارهای گالری خاک‌آویزان است. اردشیر رستمی در یک دهه اخیر دست به کارهای زیادی از جمله بازنگری زده‌است که فیلم «لانتوری» از این دست‌است. تقویم‌های اوباطر ح‌های ساده و دوست‌داشتنی‌اش که یادآور سادگی و صفای شعرهای سهراب سپهری است، مدت‌هاست که هر ساله در آستانه نوروز منتشر می‌شود و کارهای او را به هنری کاربردی تبدیل کرده‌است. جدای از اینها تصویرسازی‌ها و طرح‌جلدهایش بر کتاب‌های نشر چشمه و یکی‌دو نشر دیگر نیز حضور او را به‌عنوان یک تصویرساز، قوام‌بخشیده است. حالا این شاعر، نقاش، بازیگر و تصویرساز بعد از ۱۰ سال، دوباره میل به برگزاری نمایشگاه پیدا کرده و این بار در کنار ۴۰ اثر در حوزه تصویرسازی، ۱۰ نقاشی نیز به نمایش گذاشته‌است. نقاشی‌ها در ابعاد یک در دو متر و یک در دوونیم متر است که سنگ‌های صیقل شده فضایی نزدیک به ذهنیت شاعرانه اردشیر رستمی پیدا کرده‌است و در قسمت پایینی تابلوها قرار گرفته‌اند تا فضای خالی بالای تابلوها بیشتر به رخ‌بکشند. رستمی

گالری گردی

در خلق این سنگ‌ها از لاک و کیلر و پودر رنگ استفاده کرده‌است. سنگ‌ها پایین تابلو قرار دارند و قسمت بالایی تابلو سفید است که نشانه دیدار مد نظر نقاش است. سنگ‌های تابلوهای اردشیر رستمی، یادآور مهربانی و آرامش هستند. تصویرسازی‌های نمایشگاه «دیدار» موضوع شان محیط‌زیست است. تمامی ۴۰ اثر به نمایش گذاشته شده، روی صفحه‌های ۸۳ است. در این تصویرسازی‌ها هم اردشیر رستمی یادهنیتی شاعرانه از تخریب‌های محیط‌زیست می‌گوید و هشدار می‌دهد. طرح‌های شاعرانه او یادآور اتفاق‌های ناهنجاری است که در طبیعت روی می‌دهد. او نگرانی‌هایش از اوضاع محیط‌زیست را با ایده‌های شاعرانه به مخاطب آثارش منتقل می‌کند. در میان طرح‌های او، عقابی را می‌توان دید که از دریا به‌جای ماهی، قوطی کنسرو می‌گیرد و در طرحی دیگر شاهد پنگوئنی هستیم که به جای غذا، نفت به‌بچه‌هایش می‌دهد. اردشیر رستمی که طراح و کاریکاتوربستی سرشناس است، در کارنامه‌اش سابقه بازی در سریال «شهریار» و فیلم‌های «نازنجی» و «لانتوری» را دارد. «در آغوش باد» هم دکلمه خوانی اوست که در قالب البومی منتشر شده‌است. او با نقاشی‌ها و تصویرسازی‌هایش تایکم اسفند با مخاطبان‌ش در گالری خاک دیدار می‌کند.

اردشیر رستمی

گالری

پیش‌بینی ۴۵ میلیون دلاری برای فروش تابلوی گوستاو کلیمت

۸۷ میلیون و ۹۰۰ هزار دلار معادل ۷۰ میلیون پوند خریداری کرد که با این خرید رکورد گران‌ترین تابلوی این هنرمند ثبت شد. وینفیری بعد این تابلو را در یک معامله خصوصی به مبلغ ۱۵۰ میلیون دلار فروخت که این مبلغ گزاف به اندازه نیمی از ارزش تمام آثار بخش «تیت مدرن» محسوب می‌شد. «مارهای آبی ۲» اثر کلیمت نیز با مالکیت «دیمیتری ریپولولوف» میلیاردر روسی در نوامبر ۲۰۱۵ به مبلغ ۱۷۰ میلیون دلار به یک خریدار آسیایی فروخته شد. حالا بلومبرگ خبر داده‌است که تابلوی «بوم‌گارتن» گوستاو کلیمت در حراجی «ساته‌بیز» لندن به فروش گذاشته می‌شود تا اتفاق دیگری برای او رقم بخورد. این تابلو که سال ۱۹۰۷ خلق شده، نقاشی رنگی شاد و باشکوهی است که قیمت آن ۴۵ میلیون یورو تعیین شده و کارشناسان انتظار دارند که این اثر با قیمت بالاتری در حراجی لندن به فروش برسد.

بخشی از تابلوی «بوم‌گارتن» گوستاو کلیمت